

2006

Výměna obchodních dat - Sborník datových prvků
pro obchod

ČSN
ISO 7372

97 0001

Trade data interchange - Trade data elements directory

Échange de données dans le commerce - Répertoire d'éléments de données commerciales

Austausch von Handelsdaten - Verzeichnis von Handelsdaten-elementen

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 7372:2005. Překlad byl zajištěn Českým normalizačním institutem. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 7372:2005. It was translated by Czech Standards Institute. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 7372 (97 0001) ze srpna 1996.

© Český normalizační institut, 2006
Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány
a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

77056

Změny proti předchozí normě

Celá specifikace datových prvků (název, popis, formát atd.) byla věcně i formálně přepracována do formy tabulky v kapitole 5. Byly změněny názvy všech datových prvků a téměř všechny jejich popisy v souladu s novým vydáním ISO/IEC 11179 a formáty některých datových prvků, avšak staré názvy byly též ponechány. Bylo doplněno 461 nových datových prvků. U nových názvů datových prvků jsou v souladu s ISO/IEC 11179 a přijatými pravidly všechna slova psána s velkým počátečním písmenem. Objektová třída je od vlastnosti oddělena tečkou a mezerou, vlastnost od zobrazení jen tečkou bez mezery. Provedené změny jsou v tabulce označeny v prvním sloupci. Význam zkratk je v úvodu kapitoly 5. V souvislosti s tím byly podstatně přepracovány předmluva, úvod a kapitoly 1, 2 a 4 a část článků v nich přečíslována. Kapitola 3 byla vypuštěna a ponechána jako rezerva. Byly vypuštěny také přílohy A až D. Další dvě věcné změny jsou v 2.4.2.4 (vypuštěný datový prvek zůstává i nadále ve sborníku) a z 2.6 (dříve 2.1.6) bylo vypuštěno ustanovení, že při hlasování musí být návrh podpořen nejméně osmi členy MA.

Informace o citovaných normativních dokumentech

ISO 216:1975 zavedena v ČSN EN 216:2001 (50 0042) Psací papír a některé druhy tiskovin. Rozměry - řady A a B

ISO 639-1:2002 zavedena v ČSN ISO 639-1:2003 (01 0182) Kódy pro názvy jazyků - Část 1: Dvoupísmenný kód

ISO 639-2:1998 zavedena v ČSN ISO 639-2:1998 (01 0182) Kódy pro názvy jazyků - Část 2: Třípísmenný kód

ISO 1000:1992 and Amd.1:1998 zavedena v ČSN ISO 1000:1997 (01 1301) Jednotky SI a doporučení pro užívání jejich násobků a pro užívání některých dalších jednotek; změna Amd. 1 dosud nezavedena

ISO/IEC 2382-1:1993 zavedena v ČSN ISO/IEC 2382-1:1998 (36 9001) Informační technologie - Slovník - Část 1: Základní termíny

ISO 2784:1974 zavedena v ČSN ISO 2784:1995 (36 9314) Nekonečné tiskopisy pro zpracování informací

ISO 2955:1983 (Zrušena)

ISO 3166-1:1997 zavedena v ČSN EN ISO 3166-1:1999 (97 1002) Kódy pro názvy zemí a jejich částí - Část 1: Kódy zemí

ISO 3166-2:1998 zavedena v ČSN ISO 3166-2:1999 (97 1002) Kódy pro názvy zemí a jejich částí - Část 2: Kód částí zemí

ISO 3166-3:1999 zavedena v ČSN ISO 3166-3:2000 (97 1002) Kódy pro názvy zemí a jejich částí - Část 3: Kód dříve používaných názvů zemí

ISO 3535:1977 zavedena v ČSN ISO 3535:1995 (97 5003) Vzor formulářů a plán rozmístění

ISO 4217:2001 zavedena v ČSN ISO 4217:2002 (97 1003) Kódy pro měny a fondy

ISO 6346:1995 zavedena v ČSN EN ISO 6346:1997 (26 9342) Kontejnery - Kódování, identifikace a značení

ISO 6422:1985 zavedena v ČSN ISO 6422:1995 Výměna dat. Základní model obchodních dokladů

ISO 8601:2004 zavedena v ČSN ISO 8601:2005 (97 8601) Datové prvky a formáty výměny - Výměna informací - Zobrazení data a času

ISO/IEC 8859-1:1998 zavedena v ČSN ISO/IEC 8859-1:1998 (36 9111) Informační technologie - Jedním 8-bitovým bytem kódované soubory grafických znaků - Část 1: Latinská abeceda č. 1

ISO/IEC 8859-2:1999 zavedena v ČSN ISO/IEC 8859-2:2000 (36 9111) Informační technologie - Jedním 8-bitovým bytem kódované soubory grafických znaků - Část 2: Latinská abeceda č. 2

ISO/IEC 8859-5:1999 zavedena v ČSN ISO/IEC 8859-5:2000 (36 9111) Informační technologie - Jedním 8-bitovým bytem kódované soubory grafických znaků - Část 5: Latinská abeceda a kyrilice

ISO/IEC 8859-7:2004 zavedena v ČSN ISO/IEC 8859-7:2005 (36 9111) Informační technologie - Jedním 8-bitovým bytem kódované soubory grafických znaků - Část 7: Latinská / řecká abeceda

ISO 9735-1/10:2002 zavedena v ČSN ISO 9735-1/10:2003/2004 (97 9735) Elektronická výměna dat pro správu, obchod a dopravu (EDIFACT) - Pravidla syntaxe aplikační úrovně (číslo verze syntaxe: 4, číslo vydání syntaxe: 1)

Strana 3

Vysvětlivky k textu převzaté normy

Některé datové prvky uvedené v této normě se v českém národním prostředí nepoužívají a nemají oporu v českém odborném názvosloví.

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k článkům 2.2a), 4.1.1, 4.1.4, 4.2.0 a 4.2.2 doplněny národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: Ing. Miroslav Kyncl, CSc., IČ 42505623

Technická normalizační komise: TNK 42 Výměna dat

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Petr Wallenfels

Strana 4

Odmítavé stanovisko k manipulaci se souborem PDF

Tento soubor PDF může obsahovat vložené typy písma. V souladu s licenční politikou Adobe lze tento soubor tisknout nebo prohlížet, ale nesmí být editován, ledaže by typy písma, které jsou vloženy, byly používány na základě licence a instalovány v počítači, na němž se editace provádí. Při stažení tohoto souboru přejímají jeho uživatelé odpovědnost za to, že nebude porušena licenční politika Adobe. Ústřední sekretariát ISO nepřejímá za její porušení žádnou odpovědnost.

Adobe je obchodní značka Adobe Systems Incorporated.

Podrobnosti o softwarových produktech použitých k vytváření tohoto souboru PDF lze najít ve Všeobecných informacích, které jsou k souboru připojeny; parametry, pomocí kterých byl soubor PDF vytvořen, byly optimalizovány pro tisk. Soubor byl zpracován s maximální péčí tak, aby ho členské organizace ISO mohly používat. V málo pravděpodobném případě, tj. když vznikne problém, který se týká souboru, informujte o tom na níže uvedené adrese Ústřední sekretariát ISO.

Všechna práva vyhrazena. Není-li uvedeno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo zpracována jakoukoli jinou formou, jako jsou například elektronické nebo mechanické prostředky, včetně fotokopíí a mikrofilmu, bez písemného povolení ISO; povolení lze vyžádat na níže uvedené adrese nebo u členské národní organizace v zemi žadatele.

ISO copyright office
Case postale 56, CH-1211 Geneva 20
Tel. + 41 22 749 01 11
Fax + 41 22 749 09 47
E-mail copyright@iso.org
Web www.iso.org

Strana 5

MEZINÁRODNÍ NORMA

Výměna obchodních dat - Sborník datových prvků pro obchod

ISO 7372

Třetí vydání

2005-06-15

ICS 01.140.30; 35.240.60

Deskriptory: commerce, commercial documents, data, data element, data processing, information interchange

Sborník datových prvků pro obchod (TDED)

(Trade Data Elements Directory)

ISO 7372:2005

UNTDED 2005

Svazek I - Datové prvky

Strana 6

Obsah

Předmluva	8
1	
Úvod	10
1.1 Předmět normy, obsah a prameny	10
1.2 Citované normativní dokumenty	10
1.2.1 Mezinárodní normy	10
1.2.2 Doporučení OSN a UN/CEFACT	11
1.3 Definice	12
1.4 Zkratky	13
1.5 Soubory znaků	14
1.6 Vysvětlení obsahu sborníku	14
1.7 Zobrazení datových prvků ve sborníku	14

1.8	Dostupnost UNTDED a ISO 7372.....	14
2	Udržování sborníku datových prvků pro obchod.....	14
2.1	Úvod	14
2.2	Úloha Udržovací agentury MA	14
2.3	Členství	15
2.3.1	Mezivládní a nevládní organizace	15
2.3.2	Mezinárodní normalizační organizace.....	15
2.3.3	Přidružení členové	15
2.3.4	Externí expertiza	16
2.3.5	Sekretariát Udržovací agentury MA (MAS).....	16
2.4	Pravidla procedury	16
2.4.1	Návrhy na změny, přidání nebo vypouštění.....	16
2.4.2	Změny TDED	

.....	16
2.4.2.1 Změna názvu nebo popisu existujícího datového prvku.....	16
2.4.2.2 Změna pojmu datového prvku	16
2.4.2.3 Přidání datových prvků	16
2.4.2.4 Vypuštění datových prvků	16
2.4.3 Seznam technických ustanovení (TAC).....	17
2.5 Porada členů MA	17
2.6 Procedury hlasování	17
2.7 Zavedení schválených dodatků	17
3 Seznamy	17
4 Datové prvky	18
4.1 Zobrazení, popis kategorií, zkratky.....	18
4.1.1 Uspořádání hesel datových prvků.....	

4.1.2	Zkratky a zobrazení znaků	19
4.1.3	Odkazy týkající se zobrazení znaků	19
4.1.4	Rozdělení datových prvků do hlavních kategorií	20

4.1.5	Explicitní křížové odkazy mezi datovými prvky a kódy: () a []	21
4.1.6	Kategorie datových prvků, přidělování identifikátorů (návěští)	21
4.1.7	Číslování vydání datových prvků	22
4.2	Sborník datových prvků pro obchod	22
4.2.0	(0001 - 0699) Služební datové prvky	22
4.2.1	(1000 - 1699) Dokumentace, odkazy	22
4.2.2	(2000 - 2699) Kalendářní data, časy, časová období	22
4.2.3	(3000 - 3699) Účastníci, adresy, místa, země	22
4.2.4	(4000 - 4699) Doložky, podmínky, způsoby, pokyny	22
4.2.5	(5000 - 5699) Částky, poplatky, procenta	22
4.2.6	(6000 - 6699) Identifikátory měr, množství (jiné než peněžní)	22

4.2.7	(7000 - 7699) Zboží a výrobky: popisy a označení.....	23
4.2.8	(8000 - 8699) Druhy dopravy, dopravní prostředky a zařízení.....	23
4.2.9	(9000 - 9699) Ostatní datové prvky (celní atd.).....	23
5	Sborník datových prvků TDED	23

Svazek II Sborník uživatelských kódů

Svazek II Sborník uživatelských kódů je částí Sborníku kódů OSN UNCL (UN Code lists) obsaženého ve sborníku UN/EDIFACT **D.02A**. Příklad:

3035 Kvalifikátor strany Popis: Kód určující straně její postavení v obchodní transakci. Formát: an..3 [...]
BY Kupující (3002) Strana, které se prodává zboží a/nebo služby. [...]

Svazek III Soubor doporučení k usnadňování obchodu

Tento soubor doporučení OSN/EHK k usnadňování obchodu zahrnuje **sborníky kódů** 3. třídy, například:

Doporučení OSN/EHK č.	ISO č.	Název
3	3166	Kódy ISO pro názvy zemí a jejich částí
5		Zkratky INCOTERMS
7	8601	Číselné zobrazení data, času a časových období
9	4217	Abecední kód měn
16		LOCODE - Kód přístavů a jiných lokalit
17		PAYTERMS - Zkratky pro platební podmínky
19		Kódy druhů dopravy
20	1000	Kódy jednotek měření používaných v mezinárodním obchodě
21		Kódy typů nákladů, balení a balicích materiálů
23		Kód přepravních nákladů - FCC
24		Kódy stavu obchodu a přepravy
28		Kódy typů dopravních prostředků

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětovou federací národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle připravují technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky této mezinárodní normy mohou být předmětem patentových práv. ISO neodpovídá za označení některého nebo všech takových patentových práv.

Mezinárodní norma ISO 7372 byla vypracována společně s Evropskou hospodářskou komisí OSN (OSN/EHK) a přijata technickou komisí ISO/TC 154, *Procesy, datové prvky a doklady v obchodě, průmyslu a správě* jako Sborník datových prvků pro obchod (TDED); a je udržována společnou Udržovací agenturou ISO-OSN/EHK (ISO-UNECE Maintenance Agency) (viz oddíl 2).

Toto třetí vydání ruší a nahrazuje druhé vydání (ISO 7372:1993).

Tato mezinárodní norma přijatá technickou komisí byla členům rozeslána k hlasování a formálně přijata v ISO a v OSN podle procedur každé z nich.

Vypracováním tohoto vydání Sborníku datových prvků pro obchod poskytla Udržovací agentura sborník, který je:

- podporou pro Základní model obchodních dokladů OSN (ISO 6422) tím, že obsahuje datové prvky, které mohou být používány v takových dokladech,
- plně kompatibilní se souborem sborníků UN/EDIFACT podporujícím elektronickou výměnu dat, zejména se Sborníkem datových prvků EDIFACT (EDED - EDIFACT Data Elements Directory) a se Sborníkem kódů OSN (UNCL - UN Codes Library),
- multimodální (pro všechny druhy dopravy); požadavky jednotlivých druhů dopravy jsou uspokojeny použitím obchodních termínů (business terms) nebo synonym a nikoli zvláštními hesly; multimodální požadavky jsou uspokojeny generickými hesly,
- použitelný pro všechny sektory (obchod/doprava/celní správa/atd.),
- technologicky a syntakticky nezávislý,
- v souladu s technickou specifikací základních složek (Core Components) ebXML tím, že je sborníkem poskytujícím slovníkový název hesla s 1) objektovou třídou, 2) vlastností a 3) zobrazením, a podporou Řízeného slovníku se seznamem přípustných slov,
- zpětně kompatibilní, kdekoli je to možné, a umožňující identifikovat cestu migrace z předešlých vydání; když byl prvek (duplikát) označen k vypuštění, je doporučen preferovaný prvek.

Poslední bod byl rozhodující pro zajištění konzistence mezi sborníky a také s datovými prvky jiných mezinárodních organizací. Od předchozího vydání TDED v roce 1993 vyvolal rozvoj v mezinárodním obchodě některé nekompatibility s jinými publikacemi OSN. Tato revize TDED odstranila nekonzistence a zachovala obousměrné odkazy použitím kulatých a hranatých závorek ve sborníku kódů UN/EDIFACT UNCL a v obdobných notacích v TDED. Ve sbornících EDIFACT a jeho sbornících

kódů jsou plně respektovány změny provedené v TDED, například v odstranění duplicitních datových prvků.

Tento přístup by měl zajistit rámec, který by v budoucnu omezil riziko neshody mezi publikacemi.

Hlavní zdroje použité v této revizi byly: vydání D.02.A sborníku UN/EDIFACT, pracovní skupina UN/CEFACT TBG3 (doprava), Mezinárodní organizace pro námořní dopravu (IMO), Verze 1 (2002) Datového modelu Světové celní organizace, UNCTAD ASYCUDA a společný projektový tým UNeDocs a SITPRO. Byly využity výsledky výše uvedených zdrojů, které byly k dispozici do léta 2004, tj. termínu finalizace návrhu nového vydání TDED.

V průběhu procesu revize vytvořila Udržovací agentura názvy datových prvků, které plně odpovídají pravidlům pro názvy definovaným v ISO/IEC 11179 a požadovaným Technickou specifikací pro základní komponenty ebXML. Udržovací agentura (MA) sdělí tyto uvolněné datové prvky orgánu UN/CEFACT pro harmonizaci základních složek (Core Components).

MA v procesu zpracování průběžně aktualizovala návrhy revize a prováděla četné kontroly kvality a veřejná připomínkováání.

Strana 9

MA také posuzovala a revidovala postupy pro podávání návrhů změn (Data Maintenance Requests - DMRs). MA usoudila, že její práce musí být co nejuniverzálnější, proto úzce spolupracovala s těmito orgány:

- Fórum UN/CEFACT: pracovní skupiny TBG, ATG, ICG a jejich regionální styčné body: postupy DMR pro UN/EDIFACT a XML,
- Fórum UN/CEFACT, pracovní skupina TMG: postupy DMR pracovní skupiny CCTS pro ebXML,
- OASIS: postupy DMR pro UBL TC,
- ISO 9735 JSWG Joint Syntax WG: postupy DMR pro ISO 9735,
- WCO: postupy DMR pro Customs Data Model,
- UNCTAD: postupy DMR ASYCUDA
- také s ostatními členy MA: UIC: postupy DMR pro CIM, IATA pro CIMP a IMO pro FAL.

Správa a registrace složených celků, složených datových prvků a jiných kombinací jednoduchých datových prvků TDED není v působnosti MA; tato činnost je v působnosti normalizačních orgánů, jako je JTC1/SC32 a UN/CEFACT TBG17 (Harmonizace).

V neposlední řadě, všichni členové MA měli na mysli, že lepší je nepřítelem dobrého a že zavádění některých revizí a vylepšení TDED může u některých uživatelů vyvolat významné náklady. Jako pomoc při zavádění byly poskytnuty jednoznačné postupy, zejména pro vypuštěné položky. Položky, které byly v předchozím vydání nedůsledně označeny (například v nesprávné skupině nebo nesprávné sudé/liché návěští), nebyly opravovány, s výjimkou, kdy to bylo výslovně požadováno. MA tak v nejvyšší možné míře vyhověla potřebám členů a uživatelů TDED.

-- Vynechaný text --